

This question paper contains 2 printed pages]

NJ—06—2022

FACULTY OF COMMERCE

M.Com. (Second Year) (Fourth Semester) EXAMINATION

MAY/JUNE, 2022

(New Pattern)

MARKETING MANAGEMENT—II

(Rural Marketing)

(Tuesday, 28-06-2022)

Time : 2.00 p.m. to 5.45 p.m.

Time— 3.45 Hours

Maximum Marks—75

N.B. :— (i) Questions No. 1 is compulsory.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) प्र. क्र. 1 अनिवार्य आहेत.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Define marketing strategies. Explain the role of Government and NGO's in rural marketing. 15

विपणन व्युहरचनेची व्याख्या देऊन. ग्रामीण विपणनात शासन आणि अशासकीय संस्थांची भूमिका स्पष्ट करा.

2. Explain the objectives of agricultural marketing. 15

कृषी विपणनाची उद्दिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the problems in Rural Markets.

ग्रामीण बाजारपेठेतील समस्या स्पष्ट करा.

3. Explain advanced practices in Rural Marketing. 15

ग्रामीण विपणनातील प्रगत पद्धती स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the features of rural marketing.

ग्रामीण विपणनाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

P.T.O.

4. Explain personal selling in Rural India. 15

ग्रामीण भारतातील वैयक्तिक विक्री स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain recent trends in rural marketing.

ग्रामीण विपणनातील आधुनिक नवप्रवाह स्पष्ट करा.

5. Write short notes on (any two) : 15

- (i) Social Marketing;
- (ii) PPP Model in rural marketing;
- (iii) E-rural marketing;
- (iv) Classification of Rural markets.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (i) समाजमाध्यमाद्वारे विपणन
- (ii) ग्रामीण विपणनातील PPP प्रारूप
- (iii) ई-ग्रामीण विपणन
- (iv) ग्रामीण बाजारपेठ वर्गीकरण.